Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
декан ГПФ
_____ Станіславова Л.Л.
___30.08___ 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Методика професійного навчання

Галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізації – 015.38 Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)
Код дисципліни – ОПП 02
Статус дисципліни: обов'язкова
Факультет – гуманітарно-педагогічний
Кафедра – технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього год/кр ECTS	Аудиторні заняття, год					СРС	КР /КП	Залік	Іспит
				Всього	Лекцій	Лаб. роб.	Практ занят.	Інд. роб.				
Денна ПОт	3	6	150/ 5,0	60	30		30		90		+	
Денна ПОт	4	7	150/ 5,0	56	28		28		94			+
Денна ПОт	4	7	30/ 1,0						30	+		
Денна ПОтс	2	4	150/ 5,0	60	30		30		90		+	
Денна ПОтс	3	5	150/ 5,0	56	28		28		94			+
Денна ПОтс	3	5	30/ 1,0						30	+		
Заочна ПОтз	2	3,4	300/ 10	30	14		16		270	+	+	+ Конт. роб.

Програму склала: _____ д. пед. н., професор Ганна КРАСИЛЬНИКОВА
Затверджено на засіданні кафедри Технологічної та професійного освіти і ДМ
Завідувачка кафедри _____ д. пед. н., професор Ірина АНДРОЩУК
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.
Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою ГПФ. Протокол №1 від 30.08.2024
Голова вченої ради _____ Людмила СТАНІСЛАВОВА

м. Хмельницький

Мета і завдання

Здійснення перебудови нашого суспільства, кардинальна економічна реформа, перехід до ринкової економіки викликали необхідність переосмислення і чіткого визначення ролі професійної освіти, конкретизації її мети і завдань з урахуванням нинішніх особливостей і перспектив соціально-економічного розвитку України.

В рамках оптимізації мережі навчальних закладів та структури підготовки фахівців професійної (професійно-технічної) освіти (П(ПТ)О) нагальною проблемою є збереження кадрового потенціалу системи П(ПТ)О, і насамперед, майстрів виробничого навчання. Перебудова професійної освіти на основі врахування сучасних і перспективних вимог суспільства, науково-технічного прогресу вимагає зміни статусу не тільки керівників і викладачів, а й майстрів. В цих умовах значно підвищується їхня особиста відповідальність у виборі форм і методів навчання і виховання, організації суспільно-корисної праці, забезпечення їхньої участі в різних навчально-виробничих об'єднаннях. А це вимагає від майстрів виробничого навчання постійного творчого пошук, високої педагогічної і професійної майстерності.

Дисципліна «Методика професійного навчання» – одна з основних в циклі психолого-педагогічної підготовки педагогічних кадрів для системи П(ПТ)О. Вона базується на наукових даних педагогіки, психології і сучасних досягненнях в області техніки та технології виробництва. Методика як предмет вивчення розглядає особливості і закономірності процесу навчання конкретних навчальних дисциплін. В педагогічній науці методику поділяють на загальну і спеціальну. Загальні закономірності навчання є предметом вивчення дидактики і були розглянуті в курсі професійної педагогіки, а спеціальні – методики кожного навчального предмета. Методика має свої об'єкти, завдання і методи дослідження.

В навчанні розрізняють три складники: зміст навчання, діяльність педагога (викладання), діяльність учнів – учіння. Завданням курсу методики професійного навчання є дослідження закономірних зв'язків між трьома сторонами навчання і на підставі встановлених закономірностей розробка вимог до змісту навчальних дисциплін, їх викладання і учіння.

Пререквізити – ОЗП.11 Психологія, ОЗП12 Педагогіка, ОПП.01 Професійна педагогіка.

Кореквізити – ОПП.15 Управління освітньою діяльністю, ОПП.19 Педагогічна практика.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки, а також сучасних технологій технічного обслуговування та ремонту автомобілів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності: ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність працювати в команді. ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. ФК 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії. ФК 14. Здатність керувати навчальними/ розвивальними проєктами. ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище. ФК 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень ФК 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти. ФК 24. Здатність управляти комплексними діями/проєктами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих. ФК 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Програмні результати: ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі автомобільного транспорту. **ПРН** 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПРН 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами. ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих. ПРН 09. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації. ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук у галузі автомобільного транспорту на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою. ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти. ПРН 12. Уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти. ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі. ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу,

мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти. ПРН 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій. ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПРН 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПРН 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

Основною метою курсу є навчити майбутніх бакалаврів професійної освіти проектувати модель освітнього процесу на різних рівнях та реалізувати його в реальних умовах.

Курс «Методика професійного навчання» складається з 2-х частин та курсової роботи.

Перша частина курсу розглядає процес проектування змісту професійного навчання на сучасних наукових засадах з урахуванням специфіки і основних функцій професійної діяльності майбутніх кваліфікованих робітників.

Друга частина курсу присвячена вивченню методики проектування складових навчального процесу. Особлива увага приділяється методиці проектування виробничого навчання (ВН). Виробниче навчання – це практичне формування готовності до праці і основним завданням ВН є підготовка учнів до безпосереднього здійснення певних трудових процесів, тобто навчити застосовувати знання на практиці, сформувати професійні навички і уміння.

Основними завданнями дисципліни є формування та розвиток уміння раціонального вибору форм організації та шляхів передачі учням навчальної інформації, управління процесом засвоєння цієї інформації, а також встановлення відповідності організаційних форм, методів, дидактичних засобів змісту навчання при проведенні теоретичних занять та уроків виробничого навчання майбутніх кваліфікованих робітників в системі П(ПТ)О; використання досягнень передового педагогічного досвіду, застосування матеріалів наукових досліджень проблем професійної (професійно –технічної) освіти тощо.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати загальні положення системного підходу до навчання, основні принципи і методики аналізу і конструювання змісту освіти професійної підготовки, методики прогнозування цілей навчання, технології формування нових знань, особливості організації професійно-практичного навчання; уміти розробляти дидактичні проекти для різних рівнів навчального процесу, адаптувати дидактичні проекти уроку, курсу, циклу підготовки до реальних умов діяльності; аналізувати процес

професійної підготовки фахівців, коректувати його при необхідності; генерувати набуті професійні знання і пропонувати самостійні інноваційні проекти, технології навчання; самостійно здобувати нові знання, використовувати їх на практиці, критично мислити і вирішувати проблеми; коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей для виконання різних навчальних завдань та письмових робіт.

Структура залікових кредитів дисципліни «Методика професійного навчання»

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ. роб.	СРС	лекції	практ. роб.	СРС
Семестр 6						
Розділ 1 Методика викладання спеціальних дисциплін	**30**	**30**	**90**	**8**	**8**	**134**
Модуль 1 Методика як наука	6	4	15	2	2	25
Модуль 2 Формування змісту навчання	6	6	15	2	2	30
Модуль 3 Вибір інструментарію для навчального процесу	4	6	15	2	2	25
Модуль 4 Проектування основних макроструктурних елементів уроку	14	14	45	2	2	54
Разом за 6 семестр	**30**	**30**	**90**	**8**	**8**	**134**
Семестр 7						
Розділ 1 Методика викладання спеціальних дисциплін	**18**	**20**	**46**	**4**	**4**	**72**
Модуль 5 Діагностика результатів навчання	6	8	12	2	2	36
Модуль 6 Підвищення ефективності професійного навчання	12	12	34	2	2	36
Розділ 2 Методика виробничого навчання та практик	**10**	**8**	**48**	**2**	**4**	**64**
Модуль 7 Виробниче навчання у навчальних майстернях	8	4	36	2	2	40
Модуль 8 Організація практичної підготовки учнів	2	4	12	-	2	24
Разом за 7 семестр	**28**	**28**	**94**	**6**	**8**	**136**
Разом за курс	**58**	**58**	**184**	**14**	**16**	**270**
Курсове проектування	**-**	**-**	**30**	**-**	**-**	**30**

Перелік тем лекційного курсу для здобувачів денної форми навчання

№ п/п	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	Кільк год.
	Семестр 6	
	Розділ 1 Методика викладання спеціальних дисциплін	
	Модуль 1 Методика як наука	
1	**Методика професійного навчання як навчальна дисципліна** Цілі і завдання курсу. Стислі історичні відомості виникнення професійної освіти як самостійної педагогічної галузі. Мета професійної освіти. Характеристика структурних компонентів дидактичної системи. Функціонування дидактичної системи в освітньому середовищі. Роль педагога професійного навчання в підготовці робітників. Функції педагога професійного навчання (навчальна, методична, консультативна)	2
2	**Аналіз суб'єктів навчання** Характеристика етапу аналізу стану процесу навчання. Складові базової характеристики учня. Методика аналізу організаційно-педагогічних характеристик учнів. Методика аналізу психологічних характеристик учнів груп. Типологія особистості учнів (студентів) і викладачів.	2
3	**Проектування цілей навчального заняття** Дидактичні цілі та їх характеристика. Види цілей, їх характеристика. Вимоги до цілей. Цілепокладання у навчальному процесі. Етапи проектування навчальних цілей. Методика формування навчальних цілей теми, уроку. Рівні складності навчального матеріалу. Характеристика рівнів засвоєння навчального матеріалу.	2
	Разом за модулем 1	6
	Модуль 2 Формування змісту навчання	
4	**Компетентнісний підхід формування змісту навчання в П(ПТ)О** Компетентнісний підхід в освіті, поняття ключових та професійних компетентностей. Побудова стандартів професійної освіти на компетентнісній основі. Освітня програма підготовки фахівців робітничих професій (на компетентнісному підході): структура та характеристика компонентів.	2
5	**Визначення змісту та обсягів навчального матеріалу уроку** Методика конструювання навчальних матеріалів. Навчальна інформація. Структура навчальної інформації. Структурні елементи навчального матеріалу (дидактичні одиниці), інформаційно-смислові елементи (ІСЕ). Обсяг навчального матеріалу. Ефективність засвоєння навчального матеріалу. Використання законів логіки при побудові навчального матеріалу. Структура опорного конспекту. Типова методика розробки опорного конспекту. Методи згортання та розгортання інформації.	2
6	**Проектування внутріпредметних та міжпредметних зв'язків (МПЗ) навчального матеріалу** Структура МПЗ у навчально-виховному процесі П(ПТ)О. Диференціація МПЗ в залежності від їх значущості для професійної підготовки учнів. Поняття «супутних» і «перспективних» дисциплін. Класифікація МПЗ. Поняття внутріпредметних (міжтемних) зв'язків навчального матеріалу (МТЗ). Класифікація МТЗ. Методика визначення рівня базових знань і досвіду особистості учня. Способи реалізації МТЗ та МПЗ навчального матеріалу.	2

	Разом за модулем 2	**6**
	Модуль 3 Вибір інструментарію для навчального процесу	
7	**Розробка і використання засобів навчання** Роль і місце засобів навчання у навчальному процесі. Класифікація засобів навчання. Дидактична характеристика засобів навчання. Види навчальної літератури. Способи подання навчального матеріалу у навчальній літературі. Функції підручника. Основні моделі підручників у професійному навчанні. Методика порівняльного аналізу підручників. Характеристика бального методу оцінки підручників. Технічні засоби навчання та методика їх застосування. Сучасні ІКТ в освітньому процесі	2
8	**Розробка і використання навчально-наочних посібників** Роль і місце наочності в навчальному процесі. Функції наочності. Типи наочних матеріалів. Правила використання наочності. Шляхи підвищення використання наочності. Сучасні аудіовізуальні засоби навчання	2
	Разом за модулем 3	**4**
	Модуль 4 Проектування основних макроструктурних елементів уроку	
9	**Визначення організації та структурних елементів уроку** Поняття структури уроків. Основні ознаки структури. Макро– та мікроструктура уроку. Макроструктури уроків різного типу. Характеристика мікроструктурних елементів уроку. Актуалізація опорних знань і чуттєвого досвіду учнів. Поняття базового матеріалу. Аналіз базових знань і досвіду особистості. Методика проведення етапу актуалізації знань	2
10	**Мотивація навчальної діяльності учнів** Цілі мотивації. Поняття навчальної мотивації. Дидактичні характеристики навчальної мотивації і способи її реалізації. Послідовність діяльності педагога при проектуванні мотиваційних технологій.	2
11	**Формування орієнтувальної основи дій учнів** Поняття про орієнтовну основу діяльності (ООД) та способи їх конструювання. Комплекти ООД. Типи ООД. Засоби активізації пізнавальної діяльності. Теорія поетапного формування розумових дій. Етапи формування розумових дій і типи учіння.	2
12	**Методика викладання навчального матеріалу** Стислий огляд теорій навчання. Процес обробки інформації людиною. Основні етапи засвоєння знань. Феномен забування. Педагогічні прийоми запобігання забування навчальної інформації. Характеристика основних схем подачі навчального матеріалу.	2
13	**Узагальнення і систематизація знань. Формування понять** Основні типи понять. Процес утворення понять. Використання законів логіки при побудові навчального матеріалу.	2
14	**Формування умінь застосовувати знання** Характеристика рівнів пізнавальної діяльності: репродуктивного і продуктивного (творчого). Стисла характеристика практичних занять лабораторних робіт. курсового проектування, практичних, семінарів тощо. Вимоги до лабораторних та практичних занять. Методика їх проведення. Формування нових способів дій та їх застосування. Вправи з вирішення технічних задач. Поняття «вправа». Завдання вправ. Класифікація вправ. Послідовність вирішення вправ.	2
15	**Організація самостійної роботи учнів** Самостійність як риса особистості. Самостійна робота з підручником. Самостійна робота з власно технічним матеріалом. Самостійна робота з	2

	технологічним матеріалом. Особливості організації самостійної роботи в закладах П(ПТ)О.	
	Разом за модулем 4	14
	Разом за 6 семестр	30
	Семестр 7	
	Розділ І. Методика викладання спеціальних дисциплін (продовження)	
	Модуль 5 **Діагностика результатів навчання та забезпечення якості П(ПТ)О**	
1	**Система контролю в закладах П(ПТ)О** Діагностика результатів навчання, основні поняття. Види і методи контролю. Принципи, функції та вимоги до контролю. Види, методи та форми контролю у навчальному закладі. Оцінювання результатів навчальної діяльності учнів. Критерії оцінювання теоретичних знань та практичних умінь в П(ПТ)О. Види рейтингового контролю.	2
2	**Розробка і використання засобів діагностики результатів навчання** Тести як об'єктивний засіб контролю знань. Класифікація тестів. Характеристика різновидів тестових завдань і вимоги до них. Апробація тестів, їх корекція. Оцінювання надійності тесту.	2
3	**Функціонування система забезпечення якості професійної освіти а закладі П(ПТ)О** Розбудова системи забезпечення якості професійної освіти в Україні. Внутрішня система забезпечення якості професійної освіти а закладі П(ПТ)О та її компоненти. Поняття «академічна доброчесність» учасників освітнього процесу.	2
	Разом за модулем 5	6
	Модуль 6 Підвищення ефективності професійного навчання	
4	**Активізація навчальної діяльності учнів** Фактори стимулювання активності учнів. Активні методи навчання. Класифікація методів самостійного набуття знань за В. Оконем. Конструктивна та евристична бесіда. Мозковий штурм. Проблемне навчання. Індивідуалізація навчання як сучасна парадигма освіти. Вибір індивідуальної траєкторії навчання учня**.** Диференціація навчання. Види диференціації за різними ознаками.	2
5	**Проєктна технологія як шлях реалізації компетентнісного підходу в професійному навчанні.** Поняття «технологія навчання». Типологія освітніх проєктів. Структурування проєктів. Основні етапи роботи над проєктом. Робота в малих групах	2
6	**Ігрові технології навчання** Поняття гри в професійному навчанні. Класифікація навчальних ігор.. Характеристика імітаційних ігор: дидактичні та рольові ігри. Структура гри. Основні етапи ігрової технології. Тренінгові технології. Поняття «тренінг» та вимоги до нього. Види тренінгів. Основні етапи проведення тренінгу. Кейс-метод	2
7	**Комп'ютерні та цифрові технології навчання.** Психолого-педагогічні аспекти застосування комп'ютерних-технологій. Дистанційна форма навчання: стан і перспективи розвитку. Дистанційні курси. Змістове, дидактичне та методичне наповнення веб-	2

	ресурсів. Характеристика освітніх онлайн платформ та відеоінструментів. Використання цифрових технологій навчання. Технології дистанційного навчання.	
8	**Методика проведення технічних екскурсій**. Роль екскурсії в освітньому процесі. Види екскурсій. Поняття технічної екскурсії її завдання. Підготовка до проведення екскурсій. Етапи проведення екскурсій.	2
	Разом за модулем 6	**10**
	Розділ.2 Методика виробничого навчання та практик	
	Модуль 7 Виробниче навчання у навчальних майстернях	
9	**Планування виробничого навчання та нормування навчально-виробничої праці учнів** Планування роботи майстра виробничого навчання (ВН). Завдання планування ВН та його основні елементи. Характеристика документації з планування ВН. Підбір навчально-виробничих робіт з професій. План виробничого навчання групи. План уроку виробничого навчання. НОТ майстра виробничого навчання. Нормування навчально-виробничої праці учнів.	2
10	**Проектування вступного інструктування та методика його проведення** Вибір структури вступного інструктування та послідовності його проведення. Організація і методика проведення цільової установки та актуалізації знань і досвіду учнів. Створення орієнтувальної основи діяльності учнів. Методика проведення вступного інструктування	2
11	**Організація самостійної роботи учнів та їх поточне інструктування** Роль і місце письмового інструктування в системі ВН. Види інструктивних матеріалів. Система документації письмового інструктування в П(ПТ)О. Дидактичні вимоги до письмового інструктування та інструкційно-технологічних карт. Методика розробки інструкційно-технологічних карт.	2
12	**Методика проведення заключного інструктування** Організація і методика проведення заключного інструктування. Оцінювання робіт учнів, критерії оцінювання. Підведення підсумків.	2
	Разом за модулем 7	**8**
	Модуль 8 Організація практичної підготовки учнів	
13	**Організація виробничої практики учнів** Організація виробничої практики. Навчання в умовах бригадної організації праці. Спільна робота майстра і фахівців базових підприємств з формування професійних якостей майбутніх робітників.	2
14	**Особливості підготовки робітників в умовах дуальної формн навчання** Досвід країн Європи щодо запровадження дуальної підготовки кваліфікованих робітників. Основні компоненти дуальної освіти. Досвід запровадження дуальної освіти у вітчизняних закладах П(ПТ)О.	2
	Разом за модулем 8	**4**
	Разом за 7семестр	28
	Разом за курсом	58

Перелік тем оглядових лекцій для здобувачів заочної форми навчання

№ п/п	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	Кільк год.
Семестр 6		
1	Методика як наука	2
2	Методика формування змісту навчання на компетентнісній основі	2
3	Характеристика сучасного інструментарію навчального процесу	2
4	Проектування основних макроструктурних елементів уроку	2
	Разом за 6 семестр	8
Семестр 7		
1	Діагностика результатів навчання та забезпечення якості П(ПТ)О	2
2	Методика виробничого навчання в навчальних майстернях	2
3	Організація практичної підготовки учнів	2
	Разом за 7 семестр	6
	Разом за курсом	14

Зміст практичних занять

Перелік тем практичних занять здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Назва практичного заняття	Кількість годин
6 семестр		
1	Розробка базової характеристики особистості	2
2	Формування мети навчального процесу	2
3	Порівняльний аналіз джерел навчальної інформації	2
4	Аналіз та структурування змісту навчального матеріалу	2
5	Методика побудови структурно-смислової моделі навчального матеріалу	2
6	Побудова графу понять і матриці взаємозв'язків дидактичних одиниць	2
7	Визначення логічних ланцюгів викладу матеріалу теми	2
8	Розробка поурочно-тематичного плану вивчення теми	2
9	Вибір оптимальних засобів навчання	2
10	Визначення базового (опорного) навчального матеріалу і шляхів його актуалізації	2
11	Розробка етапу мотивації навчальної діяльності учнів	2

12	Розробка етапу викладання навчального матеріалу	2
13	Розробка етапу узагальнення і систематизації знань	2
14	Методика формування нових способів дій та умінь їх застосування	2
15	Розробка системи самостійної роботи учнів	2
	Разом за 6 семестр	**30**
7 семестр		
1	Розробка системи контролю знань учнів з теми	4
2	Аналіз макроструктур уроків різного типу	4
3	Розробка плану-конспекту уроку засвоєння нових знань	4
4	Розробка плану-конспекту уроку формування практичних умінь і навичок	4
5	Розробка плану-конспекту уроку узагальнення і систематизації знань	4
6	Розробка плану-конспекту уроку контролю і корекції знань, умінь	4
7	Розробка плану – конспекту уроку виробничого навчання	4
	Разом за 7 семестр	**28**
	Разом за курсом	**58**

Перелік тем практичних занять для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Назва практичного заняття	Кількість годин
6 семестр		
1	Розробка базової характеристики особистості	2
2	Формування мети навчального процесу	2
3	Методика підготовки логіко-змістовних матеріалів	2
4	Розробка поурочно-тематичного плану вивчення теми	2
	Разом за 6 семестр	**8**
7семестр		
1	Розробка плану-конспекту уроку засвоєння нових знань	4
2	Розробка плану – конспекту уроку виробничого навчання	4
	Разом за 7 семестр	**8**
	Разом за курсом	**16**

Зміст самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного теоретичного матеріалу, підготовці до виконання практичних робіт та їх оформленні, підготовці до тестового контролю тощо. Студенти денної форми навчання в межах СРС виконують індивідуальне завдання (ІДЗ) у формі есе; заочної форми навчання – контрольну роботу з дисципліни.

Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Тиж-день	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Семестр 6		
Модуль 1. Методика як наука		
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №1. Видача індивідуального завдання (ІДЗ).	5
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №2. Оформлення та здача практичної роботи № 1. Робота над ІДЗ .	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №3. Оформлення та здача практичної роботи № 2. Робота над ІДЗ.	5
	Разом за модулем 1	**15**
Модуль 2. Формування змісту навчання		
4	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №4. Оформлення та здача практичної роботи № 3. Робота над ІДЗ .	5
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №5. Оформлення та здача практичної роботи № 4. Робота над ІДЗ .	5
6	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №6. Оформлення та здача практичної роботи № 5. Робота над ІДЗ	5
	Разом за модулем 2	**15**
Модуль 3. Вибір інструментарію для навчального процесу		
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 7. Оформлення та здача практичної роботи № 6. Підготовка до тестового контролю Робота над ІДЗ .	5
8	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 8. Оформлення та здача практичної роботи № 7. Робота над ІДЗ .	5
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 9. Оформлення та здача практичної роботи № 8. Робота над ІДЗ .	5
	Разом за модулем 3	**15**
	Модуль 4.Проектування основних макроструктур них елементів уроку	
10	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 10. Оформлення та здача практичної роботи № 9. Робота над ІДЗ ..	7
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 11. Оформлення та здача практичної роботи № 10. Робота над ІДЗ .	8

12	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 12. Оформлення та здача практичної роботи № 11. Робота над ІДЗ .	7
13	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 13. Оформлення та здача практичної роботи № 12. Робота над ІДЗ .	8
14	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 14 Оформлення та здача практичної роботи № 13.Захист ІДЗ.	7
15	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 15. Оформлення та здача практичної роботи № 14, 15. Підготовка до підсумкового тестового контролю	8
	Разом за модулем 4	45
	Разом за семестр	90
Семестр 7		
Модуль 5 Діагностика результатів навчання		
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 1. Видача теми курсової роботи (КР).	3
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 1. Робота над КР.	3
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №2. Робота над КР	3
4	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 2. Робота над КР.	3
	Разом за модулем 5	**12**
Модуль 6. Підвищення ефективності професійного навчання		
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 3. Робота над КР	5
6	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 3. Робота над КР	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 4. Підготовка до тестового контролю Робота над КР	5
8	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 4. Робота над КР	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 5. Робота над КР	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 5. Робота над КР	6
	Разом за модулем 6	**33**
Модуль 7. Методика виробничого навчання та практик		
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 6. Робота над КР	18
12	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 6. Робота над КР	18
	Разом за модулем 7	**36**
Модуль 8. Організація практичної підготовки учнів		
13	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи № 7. Робота над КР	5
14	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Оформлення та здача практичної роботи № 7. Оформлення та захист КР.	7
	Разом за модулем 8	**12**
	Разом за семестр	**94**
	Курсове проектування	**30**

Тематика індивідуальних завдань (есе) для самостійної роботи студентів:

1. Перспективи впровадження дуальної форми навчання в П(ПТ)О
2. Фреймове представлення навчального матеріалу
3. Сучасні теорії структурування навчального матеріалу
4. Ситуаційні тести у професійному навчанні
5. Проблемне навчання в професійній освіті
6. Ігрові технології навчання
7. Метод проектів
8. Модульне навчання
9 Технологія розвитку критичного мислення
11. Диференційоване навчання: переваги та застороги
12. Елементи нейролінгвістичної педагогіки у професійному навчанні
13. Проблеми комп'ютерізації процесу професійного навчання
14. Цифрові технології навчання: перспективи застосування в освіті
15. Перспективи розвитку дистанційної форми навчання

Структура курсової роботи присвячена проектуванню навчального посібника

Вступ
1 Проектування основного тексту навчального посібника
- 1.1 Проектування результатів навчання
- 1.2 Компонування інформаційного поля
- 1.3 Формування дидактичних одиниць навчального матеріалу
- 1.4 Обґрунтування логічної послідовності викладу основного тексту посібника

2 Розробка елементів методичного апарату
- 2.1 Проектування пояснювального та додаткового тексту
- 2.2 Розробка апарату навчального посібника

Висновки
Перелік посилань

Структура курсової роботи присвячена проектуванню засобів контролю

Вступ
1 Проектування змісту розділу (модуля)
- 1.1 Проектування результатів навчання
- 1.2 Компонування інформаційного поля
- 1.3 Формування дидактичних одиниць навчального матеріалу
- 1.4 Обґрунтування логічної послідовності викладу змісту розділу

2 Розробка засобів контролю навчальних досягнень учнів
- 2.1 Тестові завдання
- 2.2 Картки-завдання
- 2.3 Кейси

Висновки
Перелік посилань

Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, бесіда, дискусія), практичні, наочні (демонстрування, ілюстрування); за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, методи розвитку критичного мислення, частково-пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння (інтерактивні, методи ситуаційного навчання), ІКТ та технології дистанційного навчання.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять згідно з графіком навчального процесу. Використовуються такі методи поточного контролю: усне опитування; оцінювання практичних робіт; проміжний тестовий контроль теоретичного матеріалу; захист ІДЗ (есе). Підсумковий контроль проходить у формі заліку (6 семестр), іспиту (7 семестр).

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Підсумкова оцінка з дисципліни в 6-у семестрі складається з середньозваженої оцінки за виконання практичних робіт, здачі тестового контролю, захисту індивідуального завдання (есе). Підсумкова оцінка з дисципліни в 7-у семестрі складається з середньозваженої оцінки за виконання практичних робіт, здачі тестового контролю, захисту індивідуального завдання (есе) та оцінки за підсумковий захід (іспит).

При оцінюванні практичної роботи враховуються такі критерії: правильність, повнота і самостійність виконання завдань, якість оформлення роботи та вчасність її здачі згідно з робочим планом дисципліни. Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати, виконавши і здавши практичну роботу не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Тестовий контроль проводиться на 7-у тижні навчання у модульному середовищі для навчання (MOODLe), оцінка за результатами його проходження виставляється автоматично з урахуванням кількості правильних відповідей.

Оцінювання індивідуального завдання у формі есе відбувається за критеріями: обґрунтування актуальності теми, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження, складання плану реферату (есе), критичний аналіз суті та змісту першоджерел, виклад фактів, ідей, результатів

досліджень в логічній послідовності, аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку цього питання, доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження, дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел).

За попереднім погодженням з викладачем допускається зарахування здобувачам вищої освіти результатів неформальної освіти, що відповідає предмету навчальної дисципліни, здобутих на відкритих он-лайн курсах, освітніхплатформах тощо.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в ІС «Електронний журнал» в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Під час виведення підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю (ВК: 0,6), так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться у формі іспиту (ВК: 0,4). Для заочної форми навчання ваговий коефіцієнт усіх видів поточного контролю встановлений 0,5; підсумкового контрольного заходу, який проводиться у формі іспиту – 0,5.

Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання за ваговимикоефіцієнтами

6 семестр

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль	Виконання ІДЗ (есе)	Іспит
1-15	1	1	
0,6	0,1	0,1	за рейтингом

7 семестр

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль	Виконання ІДЗ (есе)	Іспит
1-7	1	1	
0,4	0,1	0,1	0,4

Оцінювання результатів курсового проєктування
7 семестр

Виконання розділів КР		Оформлення КР	Захист КР
І-й розділ	2-й		
0,3	0,3	0,2	0,2

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти заочної форми навчання за ваговимикоефіцієнтами

6 семестр

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль	Контрольна робота	Іспит
1-4	1	1	
0,6	0,1	0,3	за рейтингом

7 семестр

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль	Контрольна робота	Іспит
2	1	1	
0,2	0,1	0,2	0,5

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінюванняЄКТС

Оцінка ЄКТС	Бали	Вітчизняна оцінка	
A	4,75-5,00	5	ВІДМІННО – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25-4,74	4	ДОБРЕ – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75-4,24	4	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25-3,74	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00-3,24	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00 -2,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Перелік питань для поточного тестового контролю

1. Поняття методики як наукової галузі і навчальної дисципліни
2. Вимоги до професійної діяльності педагога професійного навчання
3. Базові характеристики особистості
4.Способи формування базового матеріалу
5. Вимоги до повторення
6. Психологічні характеристики учнів
7. Типи темпераменту людини
8 Психологічні статуси у групі
9. Типологія сучасного студентства
10. Основні психологічні типи викладачів
11. Класифікація цілей
12. Напрями діяльності інженера-педагога
13. Структура професій швейного профілю та характеристика їх професійної діяльності
14. Структура типової освітньо-професійної характеристики
15. Способи розташування навчального матеріалу дисциплін
16. Види навчальної літератури
17. Характеристика способів подання навчального матеріалу у навчальній літературі
18. Підручник. Основні функції і моделі
19. Метод порівняльного аналізу підручників
20. Сумарний показник якості підручника
21. Обсяг навчального матеріалу
22. Структура опорного конспекту
23. Основні етапи розробки опорного конспекту
24. Методи згортання та розгортання навчального матеріалу
25. Види співвідношень понять
26. Типи міжпредметних зв’язків
27. Класифікація засобів навчання
28.Структура дидактичного процесу
29.Характеристика компонент дидактичного процесу
30.Структура пізнавальної діяльності
31.Складові процесу засвоєння знань
32.Класифікація видів пам’яті
33.Поняття орієнтовної основи діяльності (ООД)
34.Способи формування ООД
35.Засоби активізації пізнавальної діяльності
36.Види практичних занять в ПТНЗ
37.Етапи проектування уроку
38.Макроструктури уроків різного типу
39.Поняття мікроструктури
40.Рівні складності навчального матеріалу
41.Рівні засвоєння навчального матеріалу

42.Типи аналізів уроків
43.Складові методичного проектування уроку
44.Поняття бінарних дій педагога та учня
45.Функції наочності
46.Типи наочних матеріалів

Перелік питань для підсумкового контролю з дисципліни

1. Методика професійного навчання як навчальна дисципліна.
2. Інженерно-педагогічна освіта як самостійна педагогічна галузь.
3. Мета інженерно-педагогічної освіти.
4. Вимоги до професійної діяльності інженера-педагога.
5. Характеристика професійно педагогічних умінь інженера-педагога.
6. Структура робітничих професій швейного профілю.
7. Структура освітньо-професійної кваліфікаційної характеристики.
8. Зміст політехнічної підготовки робітників швейної галузі.
9. Складові професійної діяльності фахівців швейного профілю.
10. Методика конструювання навчального плану для робітників швейного профілю.
11. Структура типового навчального плану.
12. Характеристика варіантів послідовності вивчення навчальних матеріалів.
13. Цикли навчальних дисциплін.
14. Методика конструювання навчальної програми.
15. Характеристика основних груп навчальної інформації в програмі.
16. Типова структура викладання системи понять групи “техніки”.
17. Послідовність формування знань про технологічні процеси.
18. Види політехнічних знань і умінь в змісті навчання учнів ПТНЗ.
19. Методика аналізу навчальної літератури.
20. Підручник як основний вид навчальної літератури.
21. Способи подання навчального матеріалу.
22. Основні моделі підручників, що використовуються у професійному навчанні.
23. Методика порівняльного аналізу навчальної літератури.
24. Структурні елементи навчального матеріалу. Поняття ДО.
25. Інформаційно-смисловий елемент як частина навчальної інформації.
26. Розрахунок обсягу навчального матеріалу на занятті.
27. Ефективність засвоєння навчального матеріалу.
28. Опорний конспект. Основні поняття та структура.
29. Методика розробки опорних конспектів.
30. Типи співвідношень основних понять навчального матеріалу .
31. Типи МПЗ і їх реалізація в професійній підготовці.
32. Сутність і завдання технологічного підходу до навчання.
33. Етапи побудови педагогічного процесу як цілеспрямованої діяльності.
34. Основні принципи педагогічного проектування.

35. Узагальнений алгоритм дидактичного проектування.
36. Структура і компоненти дидактичного процесу навчання.
37. Характеристика компоненту мотивації навчання.
38. Характеристика компоненту пізнавальної діяльності.
39. Стисла характеристика основних елементів мислення учнів.
40. Класифікація видів пам'яті.
41. Дидактичні цілі та їх характеристика.
42. Цілепокладання у навчальному процесі.
43. Орієнтовна основа діяльності ООД. Основні типи ООД.
44. Засоби активізації пізнавальної діяльності.
45. Проблемне навчання. Рівні проблемності.
46. Ділова гра. Етапи гри.
47. Методика застосування програмних методів навчання.
48. Методика проведення лабораторно-практичних занять.
49. Методика проведення технічних екскурсій.
50. Методика використання вправ для вирішення технічних завдань.
51. Методика комп'ютерного навчання.
52. Методичне проектування процесу уроку.
53. Характеристика рівнів складності навчального матеріалу.
54. Рівні засвоєння навчального матеріалу.
55. Етапи проектування уроку.
56. Системний аналіз уроку.
57. Особливості вивчення різних типів навчальних предметів.
58. Методика планування навчального процесу.
59. Методика використання наочності у професійному навчанні.
60. Методика керівництва самостійною роботою.
61. Особливості самостійної роботи з різними навчальними матеріалами.
62. Методика контролю за процесом формування професійних знань і умінь.
63. Види і методи контролю знань.
64. Контрольне запитання як засіб навчання.
65. Особливості тестового контролю в умовах П(ПТ)О.
66. Методика проектування виробничого навчання (ВН).
67. Дидактичні особливості виробничого навчання.
68. Формування умінь і навичок під час виробничого навчання.
69. Інструкційно-технологічна карта як дидактичний засіб навчання.
70. Планування і нормування навчально-виробничих робіт.
71. Нормування учнівської праці.
72. Навчання в умовах виробництва.
73. Методика організації і проведення виробничих практик.

Література з курсу:

Основна:

1. Методика професійного навчання [Текст] : навч. посіб. для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для традиційної та дистанційної форм навчання / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, Н. В. Корольова, Є. В. Шматков ; Укр. інж.-пед. акад. – Х. : Контраст, 2008. – 488 с.
2. Методика професійного навчання [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для традиційної та дистанційної форм навчання. Ч. 1. Дидактичне проектування / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, Н. В. Корольова, Є.В. Шматков; Укр. інж.-пед. акад. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : ФОП Шевченко С. О., 2010. – 264 с.
3. Методика професійного навчання [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для традиційної та дистанційної форм навчання. Ч. 2. Основні технології навчання / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, Н. В. Корольова, Є. В. Шматков; Укр. інж.-пед. акад. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : ФОП Шевченко С. О., 2010. – 256 с.

Додаткова:

4. Дидактичні основи професійної освіти [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, З. І. Гирич, В. В. Кулешова, О. О. Прохорова ; Укр. інж.-пед. акад. – Х. : Контраст, 2008.
5. Гончаренко С.У. Методика як наука //Шлях освіти, 2000, №1. – С. 2-6.